

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. március 10.

Vasárnap.

XX. évfolyam. 20. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szerkesztési részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mozes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petütsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

A kereskedelemügyi miniszter segítő akeziója.

A munkahiány, mely a gazdasági depresszió folytán az egész országban, de kivált a fővárosban oly súlyosan érezhető, foglalkoztatja a képviselőházat. Zichy Aladár gróf interpelláció alakjában hozta szőnyegre a tárgyat s Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter abban a helyzetben volt, hogy rögtön válaszolhatott s válasza nemcsak az interpellálót, hanem az egész Házat is megnyugtatta s ennek folytán egyhangulag tudomásul vették azt. Az a körülmény, hogy ama pártnak egyik tagja foglalta le magának a tárgyat, mely pártról köztudomású, hogy a szociális jelszavakat csak agitáció céljából vette fel programjába, valamint az, hogy éppen annak az arisztokráciának egyik tagja volt az interpellálót, mely egészen távol maradt a segítőstől, melyben a munkátalanok társadalmi uton részesültek: talán sokakat bizalmatlanokká tesz és az interpelláció céljára vonatkozólag különféle sejtéseket fog felkelteni; de mind a bizalmatlanság, mind a sejtések tárgytalanokká lettek a kereskedelmi miniszter által adott rendkívül fontos felvilágosítások folytán, mert az ország nemcsak nagy örömmel fogja üdvözölni e felvilágosítá-

sokat, hanem annál szilárdabban fog ragaszkodni a Széll-kabinethez és az általa képviselt szabadelvű eszmékhez, minthogy kézzelfoghatólag kitetszik, hogy ennél a kabinetnél az országnak nemcsak nemzeti, szabadsági és kulturái érdekei vannak a leggondosabb felügyelet alatt, hanem a gazdaságiak is.

A kereskedelemügyi miniszter mindenekelőtt felsorolta azokat az intézkedéseket, melyeket a munkahiány enyhítése végett tett. Ezek közt van az ingyenes munkaközvetítés, mely kezdetben, mint minden újítás, ellenzésbe ütközött, de ennek dacára már jó gyümölcsöket hozott. De fontosabbak ennél az új intézménynél azok az intézkedések, melyeknek az a céljuk, hogy közvetlenül szerezzenek munkát. Ama munkálatok költségvetése, melyek a kereskedelemügyi tárczára esnek s melyeket rögtön fogamatba vesznek, mielőst az időjárás enged, 32 millió koronára rug s e munkálatok úgy vannak beosztva, hogy hatásuk az ország minden részében érezhető lesz. Feltehető tehát, hogy a legrosszabbat legközelebb le fogjuk küzdeni. De a miniszter még tovább gondol s ezért felhasználta az alkalmat, hogy kifejezést adjon annak a legmélyebb meggyőződésének, hogy a tartós segítséget egyes-egyedül az ipar és kereskedelem

fejlesztésében és ápolásában találhatjuk meg. A baj fészke fejlődésünk módjában van. A belterjes földművelés egymaga nem tesz bennünket képessé a társadalmi és állami feladatok teljesítésére, tehát már ezért is hathatósan elő kell segítenünk az ipart és kereskedelmet. A miniszter ezt nem elméletképen mondja, melyet magában felvett, hanem meggyőződésképpen, mely gyakorlati működése körül lépésről-lépésre reája erőszakolta magát.

Mint fentebb már említettük, Hegedüs miniszter nyilatkozatait nagy tetszéssel fogadta a egész Ház, és ez nem rossz jel, hogy az ipar és kereskedelem javára tett felhívás szintén igen élénk visszhanggal találkozott minden pártnál. (—)

A közigazgatás egyszerűsítése. Illetékes információk alapján jelenti a Pol. Ért.: A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslattal, mely Széll Kálmán belügyminiszteri programjának egyik sarkalatos része s amelynek elkészítését úgy pléniumban, mint az illetékes bizottságokban többször kilátásba helyezte a belügyminiszterium kodifikáló osztálya, — amelyben ez alkalmat imal Sándor János főispán is közreműködött, — már elkészült. Ebben a javaslatban, hir szerint, intézkedés történt arra nézve, hogy a megyéknél tennállo házi- és adópénztárak megszüntetésével a vármegyék egész pénzkezelését az adóhivatalokra bizzák.

TÁRGZA.

A fogorvosnál.

— Rajz. —

Írta Mártonffy Imre.

— Az a kövér asszony már háromnegyed órája benn van, mondá egy sovány nő, kinek az arca félelmesen megvolt dagadva, — ilyen sokáig még senki se marad benn, nemde Mészáros ur?

Mészáros, kit az asszony megszólított, kiesiny, de száraz emberke, parókát hord a fején, s vattát a fülében.

Egyik hibás fogát akarja a fogorvossal plombáltatni, azért várakozik oly türelmetlenül.

— Azt hiszem, hogy az a nő talán teljes fogsort rakat a szájába felelte a férfi, persze, hogy ez időbe és fájdalomba kerül.

— Mama, ugy szaggat a fogam, hazamegyek, sipit egy hat éves gyermek.

— Nem Gusztikám, épp azért jöttünk ide, hogy megszüntessék a fogfájásodat, a doktor bácsi a csunya fogat ki fogja húzni.

— Fáj az mama?

— Dehogy fiacskám, inkább nagyon jól esik! — Én haza akarok menni, nem húzatom ki a fogamat.

— Bizonyosan nem egészséges a foga, jegyzé meg Mészáros ur.

— Hát maga miért jött ide, kérdé a fiúcska. Csak nincs magának kihúztatni való foga?

— Oh fiacskám, felelte Mészáros ur nehezen nyitva ki száját, sok rossz fogam van nekem.

— Mind rossz?

— Nem éppen!

— Mutassa bácsi! mondja a nagyreményű csemete.

Mészáros urnak eszéágában sincs, hogy megmutassa fogait, ekkor nyílik az ajtó és egy hatalmas termetű ferfi tör a váróterembe, mint bészült tigris.

A ujonnan érkezett, kit nevezzünk Bollának, nagyon érzékeny ember.

— Itt van Báthori ur, a hires fogorvos? kiáltja az ajtónál. Hol van?

Benn van szobájában és valaki van nála, felel a többiek helyett Mészáros.

— Elzer ördög nincs asszistense, ki segítkezik neki?

— Nincs, ő maga végez mindent.

Ekkor kinyílt a fogorvos ajtaja, s Bátor mosolyogva dugja ki fejét és int annak, kire a sor következik, hogy lépjen be.

Az óriás ferfi az ajtónál terem, de a dagadt arcú Mészáros elébe áll.

— Bocssásson meg uram, rajtam van a sor.

— Oh, én egy pillant alatt végzek.

— Az nekem mindegy, én előbb jöttem, tehát előbb fogok bemenni.

Bolla ekkor a fogorvoshoz fordul.

— Uram, van egy fogója kéznél? Nem állom ki a fájdalmat, inkább magam húzom ki.

— Mégis jobb lesz, ha várni méltóztat, felelte Bátor orvos és a dagadt aczuval eltűnt az ajtó mellett.

— Nagyon sokat szenvedhet ugy-e? kérdé egy öreges ur az óriástól.

— Egy hét óta a szememet se hunytam le!

— Előbb kellett volna jönnie.

— Istenem, az ember mindig reménykedik, hogy majd csak megszűnik a fájdalom, s így megtakarítja a fogorvosnak szánt díjat — jaj, most is hogyan szaggat! Képzeld csak egy hét alatt otthon összetörtem a butoraimat.

— Mit nem mond?

— Sőt az elmúlt éjjel elvertem a feleségemet is!

— Az ördögöt! Ne mondja.

— Ah, az segített a bajomon, de nem sokáig, mert ma reggel annyit szenvedtem, hogy majd leugrottam a harmadik emeletéről.

— Minő meg gondolatlan! És ki akadályozta meg e tettében?

— A feleségem.

— Ah, csakugyan ő volt?

— Ellenkezésképp ő tanácsolta, hogy ugorjam ki az ablakon, de ez aztán észre tértett. Ugy kedvesem, mondám neki, te szeretnéd, ha ezen a rövidebb uton mennék a fogorvoshoz — nem, azért sem!

Aul beh fáj! Csak legalább volna itt egy harapófogó, összetörném azt a fogat, legalább nem érezném a fájdalmat. Oh én nem félek! Láttam már, mikor valakinek a kezét, lábát levágták, s még a szemem se pislogott. Az ördögbe, de sokáig babrált ott benn az orvos!

Az orvos szobájából kiáltás hangzik. A várakozók izgatottak lesznek. Bolla elhalványult!

— Mi volt az? kérdé az öreg ur elfojtott hangon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, 1901. márcz. 7.

A képviselőházból. Ülés kezdetén Lukács László beterjesztette a szeszdó törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatát.

Jurics képviselő a földadó leszállítását követelte.

Csávolszky Lajos szólalt fel ezután. A költségvetést irreálisnak mondja. Az Ischli klauzulát hazárusításnak mondja, melyben részes Lukács miniszter is, mert nem vonta le a konzekvenciát.

Lukács László pénzügyminiszter erre kijelentette, hogyha a „Tisza-lex“ után is megmaradt helyén, az a király akaratából, a nemzet iránti kötelességből tette. (Élénk, zajos éljenzés jobbról.) A földadó leszállítását kívánatosnak tartja s az erre vonatkozó intézkedések megtételei előkészületben vannak.

KÜLFÖLD.

— március 8.

Romániai riasztó hírek. Bukarest, márcz. 6. Jassyból az a hír érkezik, hogy az ott élő bolgár alattvalókat hazulról felszólították, hogy azonnal térjenek vissza Bulgáriába és hadtestüknél jelentkezzenek.

A Szófiából érkező magánjelentések szerint a bolgár állapotok válságosak. Sokan azt hiszik, hogy a háború kitörése küszöbön áll. Oroszországból is igen sok bolgár tért vissza hazájába. Az események felől a román külügyminiszteriumot bizalmasan értesítették.

Merénylet a német császár ellen.

Berlin, márcz. 7.

A német császár ellen újabb merényletet követtek el Brémában. Ma délután Vilmo a brémai pinczéket látogatta meg. Mikor a lépcsőhöz ért egy munkás eléje ugrott és súlyos éles vasdarabot dobott feléje. — A császár megsérült. Óriási pánik következett be. A merényletet elfogták. A császár tovább utazott Berlinbe.

A császár sebe a jobb szeme alatt van és négy centiméter hosszú; egészen csontig ér. Nagy vérzés után a sebet varrás nélkül bekötötték.

Tanügy.

Kultuszminiszteri rendelet. A kultuszminiszteriumi Hivatalos Közlöny legutóbbi számában a következő nevezetes rendelet van arról, hogy a bíró is lehet iskolaszéki tag:

A bírói állás összeférhető az iskolaszéki tagsággal, mert az 1876. évi XXVIII. t.-cz. 9. §-a értelmében választott iskolaszéki tagok ugyanis nem lesznek a községi képviselőtestület tagjaivá s így ettől a képviselőtestületi tagsági minőségben alapuló megbízatást vagy kiküldetést sem nyervén, az 1869. IV. t.-cz. 10. §-ának korlátozó rendelkezése alá nem esnek; minthogy ez a rendelkezés csak az olyan megbízatásra vagy kiküldetésre vonatkozhat, melyet a képviselőtestülettel a képviselőtestület tagja e tagsági minőségéből kifolyólag nyer. Az iskolaszéki tagok egyébiránt csak az 1876. XXVIII. t.-cz. 13. §-ában felsorolt teendőkre vállalkoznak, e teendőknek a teljesítése pedig egyrészt községi hivatalnak vagy szolgálatnak, másrészt olyan foglalkozásnak sem tekinthető, amely a bírói tiszt függetlenségével össze nem férne, vagy a bírói hivatali kötelességei teljesítésében gátolná.

Csernátó Cseh Lajos†.

Nevezetes magyar politikus zárta le kedden örökre megtört szemeit az Angol királynő-szálló egyik szerény két szobás lakásában: Csernátó Cseh Lajos. Itt élt évek óta csendes visszavonultságban madarai közt.

Minden ember közös sorsa, az aggkor tartotta elzárva szerény lakásában. Csernátó 78 esztendőit élt, tehát a magyar publicisztika nesztora gyanánt halt meg.

Hirneve és közszereplése tulajdonképpen már 1849-ben kezdődött, amikor Kossuth Lajosnak egyik legkedvesebb embere és magántitkára volt. Egyben a Márciusi Tizenötödikét szerveztette. Ettől fogva egészen 1867-ig élete merő izgalom, zaklatottság, vándorlás, de egyben folytonos, soha meg nem szűnő cselekvés is.

A nagy katasztrófa után külföldre menekül. Haynau névhasználatából helyette kivégezteti Csernátót. De őt is halálra keresik, majd bitófára szögezik a nevét. Kossuth mellől csakhamar Franciaországba megy s francia nyelven küzd hazájáért és a zsarnokság ellen. III. Napoleon államesiny után kikergeti Párisból. Angliába megy, majd Skó-

ciába. Angolul ír. Átmegy Amerikába, onnan vissza Londonban s 1860-ban az olaszországi magyar legióhoz. 1867-ben visszatér Magyarországra.

Az új magyar alkotmányos életnek nincsen élesebb nyelve és tolla, mint az övé. Metsző polémiái, beszédei, marakodásai, hallatlanul éles ellenzéki stíljá fölkeveri a lomha közéletet s modora egész iskolát csinál. Józsefvárosi képviselő, a Hon munkatársa, később az Ellenőr szerkesztője, aki senkinek sem hagy békét. És erős pártbíró Tiszának, barátja, tanácsadója mindhaláláig. Képviseli a ferencvárosi, fiúmei s legutóbb az erzsébetvárosi kerületet; hangja pedig lassan elhal a Nemzet „Rovás“, majd „Röpdém előtt“ ezimű rovatában, ahol publicisztikai hatyudalait írta meg, abban a formában, mintha kedvenc madaraival beszélgetne.

Önzetlensége és aszketikus élete szinte egyedül áll.

Csernátó élete vége lassu elmúlás volt. Idegesség, aggkor pusztította el, de csak lassan birt vele.

Halálával a forradalmi emberek közül tűnik el megint egy, pedig már újjajukon lehet őket megszámlálni. De ez az ember erős volt és karakteres. Életét egészen hazájának szentelte és nem keresett érte sem jutalmat, sem előkelőséget, de még csak olismerést sem.

Irodalom.

Góbéságok cím alatt szándékom összegyűjteni a székely vicceket, jó izü mondásokat. E végből azon kérelem fordulok a Székelyföldön élő ismerőseimhez, jóbarátaimhoz, a kik ilyeneknek birtokában vannak, hogy azokat hozzám Sagesvárra beküldeni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel:

Csulak Lajos.

Felhívás előfizetésre.

„Manapság, mikor az emberek csak a ma és a holnap, a jelen és a jövő érdeklik s csak kevesen törődnek a nemzeti hagyományokkal, a mult diességével, szívesen üdvözölhetjük azt, a ki az elődök iránti kegyeletnek gyújt fényt, mint Pálmay József, midőn nagy szorgalommal felkutatja a levéltárakat s régi iratok nyomán, fakó pergamenselek adataiból összeállítja egy vármegye egész családfáját:

— Bizonyára nem örömkialtás, felelt egy fiatalabb ember, ki ez ideig némán tekintett a földre.

— Nagyon fájhat, ugy-e kérdé az óriás az öreg urtól. Uglátszik, ön már többször huzatott fogat.

— Hát bizony irtózatoss fájdalom, a mi csak a világon van. Csuda, hogy az ember mégis kibírja.

— Hisz csak egy pillanatig tart.

— Bocssásson meg uram, olyan erős embernél, mint ön, nehezebben megy. A fogorvosnak háromszor is hozzá kell fognia míg negyedszer kihúzza. Ha a fog eltörik, s az iny megdagad, a mi gyakran előfordul, akkor ez olyan, mintha izzó vasat...

— Pfüj, beszéljen valami másról. Tudja, hogy minden fájdalmat kiívetek, de — gondolja, hogy az én fogfájásom talán el van hanyagolva.

— Nem tudom uram, de vannak emberek, kik csak akkor jönnek a fogorvoshoz, mikor későn van? Az is előfordul, hogy az a tudat, hogy a fogorvoshoz készül valaki, a fájdalmát csillapítja, sőt el is mulasztja egy darabig, de aztán annál hevesebben tér vissza később.

— Igaza van, szólt egy asszony közbe, én semmi fájdalmat se érzek már. Bolondság volna kihúztatni a fogamat. Van szerencsém magamat ajánlani.

— Majd vissza jön ez még, dörmögött magában az öreg ur.

Eközben az egyik látogató a másik után tűnik el a fogorvos szobájába.

Az öreg ur van még hátra és a soron, de az óriás elébe áll, szétdult arccal, villámló szemekkel és ökölbe szorított kézzel.

— Nem lehet már másképp, ordított, véget kell vetnem a dolognak. Iszonyatosan fáj a fogam. Meg kell örülnöm!

— Nem szép az ön feleségétől, hogy nem igyekezett az ön fájdalmát enyhíteni! jegyzé meg az öreg ur rejtett gunnyal.

Ah, az asszonyok oly önzők! Most ön van a soron! Isten neki! Hát menjen be ugy se sokáig tart már!

Az öreg ur eltűnt az orvos szobájába. Bolla, a ki immár egyedül volt a várószobában nagy léptekkel járt fel és alá.

Az öreg ur borzasztó szavaira gondolt.

— Tüzes vassal beszélt. És én szerencsétlen meg se hallgattam, hogy mit akart mondani! Talán valami jót is mondott volna utánna! Jobb volna, ha elmennék? Nem, a feleségem kinevet! Mit? Nevet? engem? Majd kiverem belőle a jókedvet! De hátha eltörik a fog, s megdagad az inhusom? Én megyek!

Abban a pillanatban, mikor menni készült, nyílik az orvos szobájának ajtaja és megjelenik a fogorvos mosolygós arca.

— Talán hozzám jött szintén uram? — kérdé.

— Akartam, de most már nem. Nagyon fog fájni, ugyebár.

— Dehogy, alig érzi az ember!

— Nem a fájdalomtól félek, de nagyon hosszadalmas a foghúzás. Au, de belenyilalt! — ki kell huzatnom!

Bolla belépett a szobába, beleült a nagy karos székbe.

A fogorvos hegyes vassal megvizsgálja a beteg fogat.

— Uram, fordult hozzá Bolla, mondhatom önnek, hogy beteg fogam gyökere kettős.

— Mit akar ezzel mondani?

— Hogy a fogat nem lehet kihúzni, mert beletörik, s a gyökér mégis bennmarad.

— De hát hogyan lehet kettős?

— Ez a természet játéka.

— Valóban, nagyszerű játéka a természetnek.

— Ön jó ember orvos, igyekezzék.

— De hisz ön az előbb mondta, hogy minden fájdalmat kibír. Talán felvágom az inyhust, s úgy veszem ki.

— Mi — mi — esoda?

— Hát akkor gyökerestől húzom ki, így talán nem lesz oly kellemetlen.

— Drága kedves Bátor ur, ne okozzon nagy fájdalmakat!

— Legyen nyugodt, minden jó lesz. De kérem, mivel a gyökér mélyen van benne, jól kapaszkodjék a szék karjába.

— Ah igen, kapaszkodom.

— Igen, mert ha nem engedelmeskodik, akkor odakötözöm.

— Nem rossz, a mit mond, igazán nem rossz! Talán chloroformmal kellene engem elaltatni?

— Mit képzel uram? Soha se alkalmaztam ezt a módszert!

— És miért nem?

— Mert a fájdalmat eltompítja ugyan, de káros hatása utólag jelentkezik.

— Vigye az ördög a fájdalmakat!

— Nos tehát hozzáfoghatunk!

— Nem, köszönöm, én —

és mivel az egyes családok történetét közvetlenül a megye történetét alkotja, közvetve pedig az ország, az egész nemzet történetével van elválaszthatatlanul összeforrván: becses anyagot hoz nyilvánosságra, számos új, eddig csak szűk körben ismert, vagy épen teljesen ismeretlen tény állapít meg a pragmatikus történetírás számára.

(„Századok.”)

A Magyar Történelmi Társulat közlönyéből vett ezen pártatlan és minden részrehajlást kizáró kivonat fényesen igazolja ezéomat, melyért lelkesülve, nem tartottam soknak bármily áldozatot, hogy az Udvarhely vármegye nemes családai ezimű ősi ezimerekkel dusan illusztrált, nagyszabású művet kiadassam és így a köznek szolgálatot tegyek.

Udvarhely vármegye nemes családai, mint közvetlenül érdekelték és az általános közvélemény kedvezőleg nyilatkozott a műről. Ugy a Budapesti Hírlap, Budapesti Napló, Magyarország s más tekintélyes újságok, mint maga a legilletékesebb fórum: a Századok — szakszerű bírálata, méltó elismerése a szerző szellemi és a kiadó anyagi fáradságának. A dicsőség nem vakított el. Pálmayt, a szerzőt fokozott tevékenységre, újabb munkásságra; engem, a kiadót pedig ismételt és a legmesszebb terjedhető áldozatra serkentett.

Pálmay József lelkesedéssel, ügybuzgósággal utazta be Háromszék vármegyéjét, melynek nemes közönsége oly fényes multjára mindig büszke volt. Nagyméltóságu hatálykai Pótsa József ur, Háromszék vármegye nagyrádjú főispánja, valóságos belső titkos tanácsos előlegezett bizalma és hathatós támogatása folytán, azon kellemes helyzetben van a szerző, hogy az előmunkálatok rendén az érdekelt családoktól és nevezetesen levéltárakból valóságos kintéset érő adathalmazt gyűjtött s mi sem áll útjában a sajtó alá rendezésnek.

Elhatároztam tehát, hogy Háromszék vármegye nemes családai ezimű művet bocsátok rendelkezésre, melyből mindenki öseitől való leszármazását, nevezetesebb közéleti szerepléseiket megteudhatja és nemzedékről-nemzedékre örökül hagyhatja.

Nagy munka az, jól tudom, melyet ezen kijelentésem magában foglal. De bizva Háromszék vármegye nemes közönségének támogatásában, a szerző körültekintő, hiv munkásságában, hiszem, hogy ezt is sikeresen lebonyolítom.

Háromszék vármegye nemes családai ezimű, ősi

— Micsoda? Ön távozik?

— Igen, hazamegyek, odahaza van jobb orvosságom ellene, hátha a feleségemet jól el... au, hogy nyilal! Nos huzza ki, Isten neki!

Bolla újra leült a székbe, s majdnem eszméletét veszítette, mikor a fogorvos vasszerszámaival a szájában kotorász.

A fogorvos felhasználja az alkalmat, kirántja a beteg fogat — bozasztó sikoltás tölti be a levegőt — s minden rendben van, az állítólagos kettős gyökerű fog kint van, de Bolla elájult.

A fogorvos szagos üveget tart az ájult ember orra alá és mikor ismét magához tért, a fogorvos diadalmason mutatja meg a kihuzott fogat.

— Csakugyan kettős gyökerű volt, jegyzé meg az orvos.

— Mivel tartozom ezért az élvezetért?

— Tíz koronával.

— Micsoda? Tíz korona? Hisz új fogat ad el ön 5—6 koronáért.

— De uram, az új fogat gyökér nélkül adom el, ime ennek két gyökere van, ez is ér valamit.

E hízog hangan tartott megjegyzésre Bolla fizet és elrohan.

A fogorvos pedig nevetve vágja zsebre a tíz koronát és mondja:

— Miből élünk meg, ha ügyes fogásokat nem használnánk fel?

ezimerekkel illusztrált, a legrégibb időkre visszamenő és a legújabb nemzedéket is felölelő műre ezennel előfizetést nyitok. A munka előfizetési árát fűzve 16 és kötve 20 koronában állapítom meg. Bolti ára jóval magasabb lesz.

Az előfizetések Székely-Udvarhelyre — legezöl-szerűben posta-utalvány mellett — nevenre ezimézve, teljesíthetők 1901. évi március hó 15. ig, mely időn tul előfizetést elfogadni módomban nem áll.

A Háromszék vármegye nemes családai folyó évi augusztus hó végén kerül szétküldésre.

Szíves pártfogást kérve, vagyok

Székely-Udvarhelyt, 1901. március hóban.

Hazaftas üdvözléssel:

Betegh Pál.

NAPI HIREK.

— Egyházközségi előértekezlet. A közdivásárhelyi ev. ref. egyházközség hívei — mint lapunk mult számában jelezve volt — f. hó 8-án (pénteken) délelőtt, a tanácsház nagytermében előértekezletet tartottak abból a célból, hogy a hét-fői választó közgyűlésre lehetőleg megállapodásra jussanak a leendő pap személyét illetőleg. Az értekezleten mintegy 90—100-an jelentek meg, az egyházközség hívei közül, minden társadalmi osztályból s a kérdés megbeszélése után, Szabó Jenő ifjefalvi pap személyében állapodtak meg. Egy nyilatkozatot is állítottak ki az értekezleten jelen voltak, melyben a szándékukat és akaratukat a választási elnöknek előzetesen tudomására juttatják s ennek átadásával, illetőleg az előértekezlet ohájának tolmácsolásával Benkő Gyula, ifj. Kovács János, Nagy Ferencz szeszgyáros és Nagy Károly, egyházi tanácsosokat bízták meg. El helyen megjegyezzük, hogy lapunk mult számában tévedésből volt a választás idejéül jövő kedd jelezve. A választás ugyanis hétfőn d. e. 9 órakor lesz a tanácsházban.

— Március 15-ikét Kézdivásárhelyt ez évben is fényesen fogják megünnepelni. Az ünnepély műsora a következő. 1. Délután 3 órakor térzene a főtéren a tűzoltó-zenekar által; ennek végzetével a Rákóczy-induló kíséretében díszbevonul a tornacsarnokba. 2. Himnusz. Előadja a László Szőke István zenekara. 3. Megnyitó beszéd, Dr. Bánffy Zsigmond r. b. elnök utól. 4. Szavai: Filop Imre ur. 5. Kettős dalt énekelnek; Nagy Gerő és Rácz János urak. 6. Felolvasást tart: Hajdó Ödön ur. 7. Kettős dalt énekelnek: Nagy Gerő és Rácz János urak. 8. Szavai: Dobay Olga k. a. ő nagysága. 9. Rákóczy induló előadja a Szőke I. zenekara. Belépő díj: ülőhely: 40 fillér, állóhely: 20 fillér.

— Temetés. Tompa Miklós volt háromszéki alispánt mult csütörtökön helyezték Kisborosnyón a köztemetőben örök nyugalomra. A vármegye minden részéről megjelentek az intelligencia képviselői, élükön Pótsa József v. b. t. t. főispánnal s a vármegye tisztikarával. A háznál a zagoni tanítói dalkör megható éneke után Demes Péter kisbonyói pap mondott megható könyörgést; a templomban az elhunyt utolsó kívánságához képest Révay Pál sepsiszentgyörgyi lelkész tartott szívhez szóló, gyönyörű gyászbeszédet. A sirnál Háromszék vármegye nevében Szent-Iványi Miklós alispán vett megható érzékeny bucsut az elhunyt jeles férfitől. A dalkör gyászdalának szivig ható akkordjai után átadták a boldogult porréseit az édes anyaföldnek. Nyugodjék békében.

— Esküvő. Baksti Erzsikét Baksti Gáspár, csikszereadi kir. közjegyző kedves, szép leánya a napokban tartotta esküvőjét lovag Kneusel Herdliczka Aladár es. és kir. huszár főhadnaggyal. A polgári házasságkötését Becze Antal alispán végezte az egyházi áldást Bitai Béla, csikszereadi ref. pap adta az ifju párna. Tanuk Szacsavay Imre kir. járásbíró, és Dr. Csicszer Miklós orvos voltak.

— Új igazgatósági elnök. A kézdivásárhelyi takarékpénztár igazgatósága elnökévé a saját kebeléből egyhangu határozattal ifj. Dávid István, kir. törvényszéki kereskedelmi ülnököt, a „Kereskedők Társulata”-nak érdemes elnökét választotta meg. A takarékpénztár érdekében évek hosszú során át kifejtett lelkes tevékenységet honorálta az igazgatóság a választással, melyhez mi is őszinte szerenese kívánatainkat csatoljuk.

— Elhunyt tanfelügyelő. Éltés Elek, csikmegyei nyug. kir. tanfelügyelő élete 62-ik évében, febr. 28-án, Csikszereadban, jobblétre szenderült. Az elhunyt négy évtíz volt Csikmegye tanügyének egyik legbuzgóbb munkása.

— Terményeket értékesítő szövetkezet. Életrevaló eszme megvalósításán fáradozik Sepsiszent-Györgyön Mika Ottokár kir. albiró. Az egész vármegyére kiterjedő, közraktári alapon nyugvó, értékesítő-vállalat, illetve szövetkezet alakítását tervezi Mika Ottokár s e célból aláírási ívet bocsátott ki, melyet már eddig is számosan írtak alá. A szövetkezeti eszme mellett hazánk legjelesebb közgazdászai keltek sikra, s ott a hol ez létrejött, üdvös hatása rövid idő alatt látható lett. Nálunk a Székelyföldön, hol különösen a kisgazdák és iparosok tengődnek a piac, a kivitel nehézségei miatt, igazán hízagpótló ez az alakítandó intézmény s bizonyára maguk a gazdák lesznek azon, hogy a cél minél hamarabb a megvalósulás stádiumába kerüljön. Az első alakuló gyűlés folyó hó 25-én lesz. Lapunkban is épen a mult számban közöltük „Állítsunk gyümölcs és zöldség konzerv-gyárat” című cikk írója is a szövetkezetet jelöli meg, mint egyik főeszközét a gazdasági bajok orvosolásának s a tervbe vett gyümölcs- és zöldség konzerv-gyár sikeres működésének. Épen ezért nem tartjuk kizártnak a kétféle irányú intézmény egyesítését a tervezett szövetkezet keretében s emeggyőződésben szívesen hívjuk fel mi is a gazdaközönséget a szövetkezet pártolására.

— Névváltoztatás. Wallachy Károly berezki illetőségű ugyanottani lakos, kereskedő a saját, valamint kiskorú Károly, Ernő és Anna nevű gyermekeit vezetéknévén „Komlósi”-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— Halálozások. Zöld Sándor baróthi polg. isk. tanár 8 éves Etelka nevű kis leánya f. hó 5-én rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A szeretett gyermek temetése mult szordán volt nagyrésztvét között. — Szigeti János, kézdivásárhelyi asztalos segéd, 17 éves korában tüdővész következtében f. hó 6-án meghalt. Béke poraira.

— Megtalált hulla. Kiskászoni Dézsi Lajost, ki a tél folyamán két társától elmaradva, eltűnt s kinek körözését az alispáni hivatal elrendelte, f. hó 8-án a reggeli órákban a peselneki rókavadászatra indult emberek — ott, hol a peselneki határ ütközik a szentlélekkel — megtalálták. A hullát nemcsak az enyészett vasfoga, hanem már az egerek is megkezdették. A szentléleki előljáróság értesülvén az esetről, a hullát beszállította a temetőbe levő hullaházba s rögtön jelentést tett a kézdivásárhelyi kir. ügyészségnek. Hogy az emlegetett pénz nála van-e vagy nincs, s hogy vajjon bünténynek avagy hóviharnak esett-e áldozatul a szerencsétlen, azt a hivatalos vizsgálat van hivatva kideríteni.

— Egy kitűnő pap halála. Az erdélyi ref. egyházkerületnek nagy gyászra van. Egyik legképzettebb papja, leghíresebb szónoka: Sylvester Domokos, szászvárosi első lelkész, Sylvester Dénes sepsiszentgyörgyi kir. járásbíró testvérbarátja, f. hó 5-én influenzában egész váratlanul elhunyt. A boldogult egyike volt az erdélyi részek legtekintélyesebb egyházi vezérferfiainak, kit a püspöki szék megüresedése alkalmával is sokat emlegettek s díszes polczra, de ő a bizalom elől szerényen kitért. Kiváló előkelő szónoki képességével mindenütt hol megfordult, tiszteletet, finom modorával szeretetet keltett maga iránt s ezért korai elhunytja széles körökben fog meleg, őszinte részvétet kelteni. Az elhunytban Nagy Károly, a theologia jeles professzora, apását vesztette el. Temetése f. hó 7-én volt óriási részvét mellett. Koporsója fölött Dr. Bartók György püspök tartott nagyszabású és megható gyászbeszédet. Béke lengjen porai felett.

HIVATALOS RÉSZ.

Szigetvár közönsége elhatározta, hogy Zrínyi Miklósnak szobrot állít s adakozásra hívja fel a közönséget. El célra adományokat a tanács is elfogad s azokat rendeltetési helyére juttatja.

Megvont szini engedélyek. A belügyminiszter közlésezi, hogy Fekete Béla, Fekete Miksa, Bokodi Antal, Demény Albert, Hevesi József és Kiss Pál szinigazgatóktól, alapszabályszerű kötelezettségeik nem teljesítése miatt, a szini engedélyt megvonta. Ezen társulatoknak tehát helyhatósági engedély előadások tartására nem adhatók s az esetleg eddig nyert engedély azonnal megvonandó.

A Kolozsvárt létesített s államilag segélyezett vakok intézete adakozásra hívja fel a közönséget. Adományokat a tanács is elfogad.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos ifj. Jancsó Mózes. Főmunkatárs: Vajna Károly.

Sz. 4234—1900. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Antal bereczki lakos önkéntes végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Bereczk község határában fekvő, a bereczki 37. sz. tjkvben foglalt 86/1. hrsz. ingatlanra 320 K., 87/1. hrsz. ingatlanra 38 K., 1368. hrsz. ingatlanra 18 K., 1706. hrsz. ingatlanra 70 K., 3111. hrsz. ingatlanra 36 K., 3195. hrsz. ingatlanra 4 K., 3473. hrsz. ingatlanra 20 K., 3590. hrsz. ingatlanra 20 K., 3858. hrsz. ingatlanra 10 K., 4637. hrsz. ingatlanra 14 K., 4642., 4643. hrsz. ingatlanra 12 K., 5732. hrsz. ingatlanra 4 K., 5787. hrsz. ingatlanra 4 K., 5788. hrsz. ingatlanra 38 K., 6094. hrsz. ingatlanra 16 K., a bereczki 654. sz. tjkvben foglalt 7554., 7555/a., 7555/b. h. sz. ingatlanokra 104 K., a 837. sz. tjkvben foglalt 7262. hrsz. ingatlanra 14 K., a 943. sz. tjkvben foglalt 6573. hrsz. ingatlanból önkéntes árvereztető Kovács Antal járandóságára 237 K., a 949. sz. tjkvben foglalt 7690. hrsz. ingatlanra 170 koronában, a 7724. hrsz. ing. 100 koronában s végül a bereczki 1185. sz. tjkvben foglalt 1707. hrsz. ingatlant 70 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az önkéntes árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1901. évi márczius hó 26-ik napjának d. e. 9 órákor Bereczk község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság. K.-Vásárhelyt, 1900. évi december hó 4-én.

Vajna,

(11. 1—1.)

kir. tvszki bír.

Sz. 4639/900. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Cseh Viktor és neje végrehajtónak Fénig Vaszi s neje Dimián Mária végrehajtást szenvedett elleni 540 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Bereczk község határában fekvő, a bereczki 920. sz. tjkvben 3518. hrsz. 6 K., 3491. hrsz. 13 K., 401. hrsz. 13 K., 400. hrsz. 13 K., 399. hrsz. 13 K., 7063/b. hrsz. 12 K., 3436. hrsz. 8 K., 3856. hrsz. 5 K., 7060. hrsz. 83 K., 3909. hrsz. 8 K., 7044/2. hrsz. 24 K., 3773. hrsz. 7 K., 7055. hrsz. 153 K., az 1107. sz. tjkvben 3495. hrsz. 17 K., 3534. hrsz. 12 K., 3494. hrsz. 13 K., 3520. hrsz. 5 K., az 1687. sz. tjkvben 7042. hrsz. 55 K., a 178. sz. tjkvben 3854., 3855. hrsz. 8 K., 4489., 4490. hrsz. 11 K., 7052. hrsz. 153 K., 3487/1. hrsz. 5 K., 3487/2. hrsz. 5 K., 4104. hrsz. 5 K., 3519. hrsz. 11 K., a 618. sz. tjkvben 7048/a., 7048/b. hrsz. 36 K., az 1958. sz. tjkvben 7064/a., 7064/b. hrsz. ingatlan 47 K., az 1659. sz. tjkvben 7067., 7068. hrsz. 160 K., 3859. hrsz. 64 K., a 228. sz. tjkvben 591., 593. hrsz. 97 K., az 1669. sz. tjkvben 7063/a. hrsz. 31 K., 450., 451. hrsz. 428 K., 3496. hrsz. 21 K., 3907., 3908. hrsz. 18 K., 4431., 4437. hrsz. 7 K., 4444. hrsz. 2 K., 3493. hrsz. 10 K., az 1138. sz. tjkvben 7053—7057. hrsz. ingatlan felére 425 K., a 2022. sz. tjkvben 3860. hrsz. ingatlanra 4 koronában, összesen 1901 koronában, a 14. és 1138. sz. tjkvben id. Fénig Vaszi és neje Stenosik Mária, továbbá az 1687. sz. tjkvben Veress Mihályné Lukács Erzsébet javára

bejegyzett haszonélvezeti jog sérelme nélkül, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi április hó 2-ik napjának d. e. 9 órákor Bereczk község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én

3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelyt, 1900. nov. hó 23-án.

(25. 1—1.)

Vajna,
kir. tvszki bír.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket

(27. 1—10.)

27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

és. és kir. udvari szállító magkereskedése BUDAPESTEN.

Irodák és) VII. Rottenbiller-utca 33. raktárak : (Közüti villamos megállóhelye.)

Elárúító VI. Andrássy-ut 23.

helyiségek: A m. kir. operával szemben.

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-szerűen bejegyzett „papíra”-védőjeggyel van ellátva. Főfelmutatásán szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség elleni elsősegély és ki-tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéve bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelkaldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcső

(esodakenőcsőnek nevezik)

utérhírtelen szívó erőjű és gyógyíthatásu. Operá-ciókat a legtöbb esetben elősegítéssé teszi. El kezé-szel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esen-tst, utabban pedig egy 23 éves rákaszorú balt gyó-gyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu min-denfélre seb gyógyításánál.

Próbátéve bérmenten 1 kor. 30 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az értékte-len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograda, Pragerhoi felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes mű-velt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utaztatát a törvény üldözi.

Iszlezo,
Bordone, Kopen-
haga,
fabrikon Iarna.
Milano,
A. Bertoloni,
Malmo, Sevrige,
Apot. Lejonet.

Nantes,
Pharmacie
O. Fredet,
Nápoly. Palermo.
Páris,
Pharmacie
francoise, 1 & B.
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Deprey, 11.
Rue des Francais
Bourgeois.

Prága,
Bécs,
Gorsio, Agenzia
di Politecnico.

Bombáz,
Pharmacie
P. Gerardi.
Sarajewo.
Szeged.
Temesvár.
Tulicet. Velmoo.
Vienne. Zürich.

Csak ezzel a tör-
vényes. a bejegy-
zett védőjeggyel
valódi.

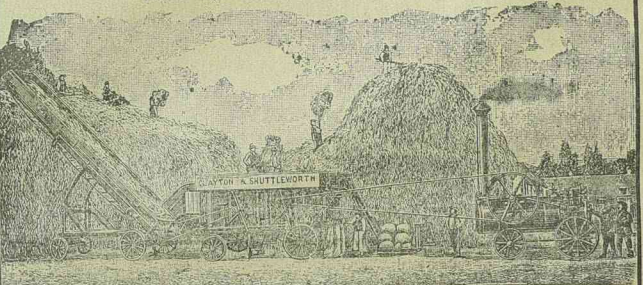
57474

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok

Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek

továbbá járgány-eséplőgépek, löhereséplők, tisztító-resták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek,
szecskavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
daráló, őrlő-malmok,
egyetemes acél-akék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékét kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és eséplőgép-gyára.

Ny. Ifj. János M. nél Kézdi-Vásárhelyt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.